

תבניות-סדר

בתערוכה השלישית בסדרה זו מציגה ישראלה הרגיל שמונה-עשרה מתוך עשרים וחמש עבודות מגרוטאות ומפוליאסטר. מי שפיסלה שנים רבות באבן, חוזרת ונוגעת בברזל, מתכת ישנה וחלודה שטבועים בה עקבות שימוש קודם. עד כה היה הפוליאסטר זר ללשון האמנותית של ישראלה "חומר סינתטי", היא אומרת, אך כאן הוא "מוכן לאמץ" כל צורה ואיכות שהיא תבקש: קשיחות או רכות, שקיפות או אטימות. הפוליאסטר "זורם" כמי ברז, הוא מסנן אור ומשמש תבנית להטבעת אברים במושב שנועד "לגברות בלבד".

אבל עיקר התערוכה מורכב מחפצי ברזל, שילוב של Readymades גרוטאות שלוקטו בבתי מלאכה, חלקי מכונות וכלי משק בית, שידעו גלגול קודם, וכאן קיבלו משמעות אמנותית. התערוכה טעונה רבדים של משמעויות והקשרים השואבים מתולדות האמנות הכללית, מהאמנות הישראלית ואפילו מענייני דיומא.

ישראלה הכינה "רשימות במזוודה" - לוחות קולאז' שהיא מציגה כיצירה בפני עצמה. דרכם היא חושפת ללא מעצורים לא רק את המקורות ליצירותיה אלא גם את תהליך היצירה עצמו. כאן נגלה לעיני הצופה עולם החסוי מפניו במרבית המקרים.

מרסל דזשאן, האמן והוגה הדעות הצרפתי- אמריקאי היווה מקור השראה בלתי נדלה לישראלה הרגיל. האמנית צירפה ל"רשימות" תקציר של תולדות חייו ויצירתו. הרעיונות והצורות, כדרך הן מחשבות שאינן זורמות בקו רצוף, נעות בדרכים משלהן. כך התוצאה החזותית שנגלית לעינינו שונה מנקודת המוצא, אם כי היא שואבת ממנה משנה תוכן.

תשעה "רווקים" - צינורות חלולים של מפלטי מכונות וחלקי ביוב ניצבים זקופים על בימה ומתדיינים ביניהם. זו נקודת המוצא לתערוכה כולה - גרוטאות הברזל החלוד שבכוח האבסורד האמנותי הופכות ליצורים חיים. ללא ספק יצירה שההומור שולט בה. "ארגז הכלים שלי" מכיל אזכורים לכמה עבודות בתערוכה זו. "חגורת צניעות", מבטאת את המיניות שבאה לידי ביטוי בכמה יצירות אבל, כמו ב"ארגז הכלים", היא עושה זאת ברוח מבודחת ומלווה בחפצים מחיי היומיום קצת חלודים, קצת בלויים אך כל כך אנושיים.

נורית לוי

אובייקט אמנותי A PIECE OF ART
ברזל, פוליסטר IRON, POLYESTER

12x22x27 CM מ"ד

ישראלה הרגיל

ILLUMINATING GAS

IRON, PLYESTER, WOOD

18x18x80 CM

אור לגויים

ברזל, פוליסטר, עץ

(1) הרישום של דושאן "...שוליה בשמש" ואלמנטים של חלקי מכונות

שמופיעים בעבודותיו מבטאים זאת היטב.

(2) מרבית יצירותיו של דושאן הן דו-ממדיות כמו "הזכוכית הגדולה"

שכמה מעבודותיו מתייחסות אליה.

(3) שתיים מעבודותיו קשורות באריה ארוך ששילב READYMADES בעבודותיו.

(4) "מסגרות סדר" נעשו בעקבות עבודה של הנס האקה שנעשתה

בעקבות דושאן.

(5) נתון- "Étant donné" עבודתו האחרונה של דושאן שנחנכה אחרי מותו.

(6) כבר בשנות ה-30 של המאה ידע דושאן לשווק את העתקי עבודותיו

ורשימותיו ב-"The Green Box" וב-"Box-in-a Valise".

המפגש עם מרסל דושאן, לפני שנים, במוזיאון ישראל עורר בי
נין ומודעות למושג ה- Readymade.

ירותיו בניו יורק גירו את הסקרנות האינטלקטואלית ואת הרצון
זכיר את מחשבתו דרך כתביו. לפילדלפיה שבה נמצאות רוב
ירותיו, נסעתי מאוחר יותר כשמאחורי עבודה על פיסול-מן-המצוי,
ם, לנוכח עבודותיו, התחזק בי הצורך להגיב, ומבחינתי להגיב פירושו
שייה אמנותית.

כל איך משוחחים עם דושאן?

יך מנהלים "Rendezvous" עמו? מאין שואבים את העוז לפרש

ותו ולהוסיף אמירות משלי לכל השפע שנוצר בעקבותיו?

ועיקר-אני, שבכל עבודתי האמנותית נמנעתי מחיקוי כלשהו ואפילו
שאלה, איך אהלך כאן על החבל הדק של הציטוט?

האוביקטים שעליהם עבדתי עד אז היו צירופי גרוטאות מן הסביבה
כפריית שבה נמצא הסטודיו שלי. אספתי כלים מפח ומכונות פשוטות
ברזל שבשעתן סייעו לעבודת האדמה והמשק, אלא שעם
מעבר לחיים עירוניים - ננטשו, הפכו לגרוטאות והחלידו.

ורותיהם, צבעיהם ותפקידיהם בעבר התקשרו להתייחסות של דושאן
ל המכונה או, נכון יותר, לצמד המושגים "אדם/מכונה".⁽¹⁾

העבודות החדשות שיצרתי שאלו מדושאן שם ולבוש; הן בחנו
ת מגוון רעיונותיו תוך שימוש בחומר אחר, בקנה מידה שונה

תלת-ממד⁽²⁾ ובדומה לעבודותיו הקודמות נבנו מאוביקטים

נמצאו בסביבתי וכך הן נושאות עמן את המטענים המקומיים.⁽³⁾

תווסף לכך הד רחוק ועמוק שקשר אותי אישית לברזל המחוספס...
שרוט... ורגש זה חבר לתחושת הנגיעה באדמה יבשה שחודרת

תחת לצפורניים.

אל פסלי מתכת אחדים צירפתי את הפוליאסטר : חומר שקוף/

מום שהנזילות שלו, הקופאת ביציקה, מצליחה לבטא כל כך נכון

ת הארוטי והשקיפות העכורה שלו מספחת אליה את היום-יום

נע סביב. הסביבה וכל אחד מאיתנו חודרים גם לתבניות החלולות,
לה שעל הבמה ואלה המשתלשלות מן התקרה.⁽⁴⁾

אני מקווה שההומור והרמזים השזורים בעבודות יגיעו אל

מתבונן ויעוררו בו רצון להקיף את העבודה כולה. אני מושיטה

אותו אדם ש"נתון" לכך⁽⁵⁾ - חוט בצורת "רשימות במזודה"⁽⁶⁾

אם ילך בעקבותיו יוכל לחוש יחד אתי את התהליך המלהיב שבו

תחבר האינטלקט לעשייה האמנותית, או בניסוח אחר: להרגיש

יך מתחבר "החומר האפור" לחומר החלוד.

למה **Rose** התעטשה?

ככה!

Cest La Vie

ברזל, מראה, כיתוב
IRON, MIRROR, WRITING
2.5x32x75 CM

תערוכות יחיד

הביתן לאמנות, גני יהושע - שני אמנים	תל-אביב	1984
גלריה תיאטרון ירושלים - שני אמנים	ירושלים	
גלריה שלוש	תל-אביב	1987
מוזיאון הרצליה "פיסול סביבתי בעקבות מבני טרמיטים"	הרצליה	1989
עשרה פסלים על שטח של 200 ממר'		
היכל התרבות - "אבן וברזל בקצב"	נתניה	1991
גלריה טובה אוסמן - "פיסול מן המצוי"	תל-אביב	1992
גלריה ע"ש קונסטנט - "תבניות"	רמת-גן	1993
בית האמנים - "RENDEZVOUS עם דושאן"	ירושלים	1994

תערוכות קבוצתיות

מרכז האמנות ארקרייט	לונדון	1972
שדרות חן - אמנות חוצות	תל-אביב	1981
הבנין הפדרלי WILSHIRE	לוס אנג'לס	1982
הבנין הפדרלי WILSHIRE	לוס אנג'לס	1983
"בשטח פתוח" עבודה קבוצתית	רמת-גן	1985
גלריה טוויל	ניו יורק	1986
תערוכת מודלים	תל חי	1987
זוג פסלים	יפו במדרון	1990
מיצב ברזל ואדמה	נס הרים	
המגדל - "פיסול באבן"	תל-אביב	
מוזיאון היהלומים - "אבן-מגע-תכשיט"	רמת-גן	1992
אגודת האמנים	תל-אביב	
גלריה מני H - "מציאות ביתית מדומה"	תל-אביב	1993

עבודות בתצוגה מתמדת

גן השושנים פסל 2x2x2 מ'	רמת גן
בית איטונג פסל 1x2.3x3 מ'	תל-אביב
הפניקס הישראלי - שני פסלים	תל-אביב
אולם לזכרו של י. לוינסון	בית ברל
פסל אבן ואדמה 1.6x1.6x2.7 מ'	מצפה רמון
אוספים פרטיים	ישראל וארה"ב

ישראלה הרגיל

קיבוץ רמת-יוחנן - עשר שנים

לימודי אמנות - האקדמיה לאמנויות, שיקאגו

לונדון - מרכז האמנות ARKWRIGHT

לוס אנג'לס - אוניברסיטת UCLA

תל-אביב - סדנאות אגודת האמנים

ניו-יורק - STUDENTS ART LEAGUE

הצגות

מ"ד 68x40x60 CM

CAGED SUGAR סוכר כלוא

ברזל, קוביות קל-קל IRON, STYROFOAM CUBS

אמירה פואטית בברזל חלוד

רוחו של האיקונוקלאסט המובהק, מנתץ הצלמים, הכופר בעיקר, מרסל דושאן, מרחפת על פני עולם האמנות של המאה ה-20. ביצירות "הרדי-מייד" הוא מערער את יסודות האסטיטיקה המסורתית לנצח וקורא תיגר על תפיסת יצירת האמנות כייחודית ומקורית. במקומה הוא מציב חפצים מצויים, שנעשו גם למטרה מסחרית ובכך מעורר מספר שאלות: מהי יצירת אמנות? מה "עושה" יצירת אמנות לכוז? האם, ומתי חומרים לא אמנותיים יכולים להפוך לאמנות?

באופן פרדוקסלי, במרוצת השנים, הפכו הצגות הפגנתיות, בוטות אלה לאיקונות חילוניים ולמושאי הערצה פולחניים ממש. יש אמנים ששאבו מדושאן את השימוש בחפץ המוכן כיצירה אמנותית משמעותית. אחרים הושפעו מהתפיסה הרעיונית שעומדת מאחורי השימוש ברדי-מייד, דהיינו, מן הקביעה וההחלטה העקרונית של האמן: "זו אמנות כי אני קבעתי כך" – והציגו אמנות כרעיון-ללא-אובייקטים. אחרים, ובעיקר אמנים עכשוויים, העתיקו וציטטו באופן ישיר את יצירותיו בעקבות קביעתו הוא שאין ערך למקוריות ולייחודיות אוטוריטיבית ושלהעתק יש ערך זה לערכו של המקור. אמנים אלה, העוסקים בניכוס-יצירות-העבר, מעלים בעבודותיהם שאלות שונות מאלה שהעלה דושאן, שאלות הנוגעות בנושאים חברתיים, כלכליים ואסטיטיים השייכים לתקופתם.

ישראלה הרגיל, כרבים אחרים, הולכת בעקבות דושאן. היא משתמשת ברדי-מייד, בחפץ-המצוי-המוכן ומצטטת מיצירתו. פסליה, כמו תשעת-הרווקים, מסננות-אור, מטחנת-שוקולד, לקוחים היישר ממילון הצורות והסמנטיקה של דושאן אך שלא כמו אני הניכוס, מלווים הציטוטים שלה בפרשנות אישית וייחודית מאוד. אין זה חיקוי, אין זה ניכוס, זוהי מחווה, התייחסות ואף דו-שיח. לרווקים שלה אותו שם כפי שדושאן נתן להם, אך החומר שממנו הם עשויים שונה לחלוטין. הם עשויים מצינורות ביוב כבדים, מוצקים, מצ'ואיסיטים בהופעתם ובעלי נוכחות מרשימה ביותר. אין אלה הרווקים העשויים תבניות עופרת חצויות כשל דושאן האחוזים פחדו סירוס ואין הם שבירים ומעודנים כמו יציקות הזכוכית שעשתה שרי לויין בצלמם ובדמותם של המקוריים. הרווקים של הרגיל מצהירים בגאווה על מקורם הדושאני מחד, אך גם על נוכחותם כיצירה אישית וייחודית מאידך. ממד ההומור האירוני הדושאני שהוא חלק בלתי נפרד מיצירתו מופיע גם ביצירותיה של הרגיל, אם בצורת ההעמדה ואם בבחירה לשונית. כאשר היא משנה במעט את השמות כמו ביצירה "מדוע לא תתעטשי ררוז סלאוויי" היא מקיימת דיאלוג ועונה על השאלה דרך השם: "למה הrose התעטשה? ככה!" השאלה האבסורדית של דושאן, שאין לה מענה הגיוני זוכה כאן לתשובה אבסורדית לא פחות, אך יוצרת יחסי גומלין ודו שיח הומוריסטי בין הרגיל לדושאן.

דיאלוג דומה, אך רביני יותר וחודר לעומק נתן למצא בפסל "רשימות במזודה". אצל דושאן מכילה המזודה רפליקות מיניאטוריות של חלק מיצירותיו ורשימותיו הרגיל מציגה במזודה את המעבדה של תהליך היצירה שלה תוך הצבעה על ההשפעות הדושאניות וכך מדגישה את קרבתה אליו יחד עם ביטוי אישי מובהק.

נימה אחרת אפשר למצא ביצירה "הגז-המאיר" שהרגיל קוראת לו "אור לגויים". בתרבות שלנו מקבל ביטוי כזה משמעות טעונה, ואולי אירונית, בכך היא גם יוצאת מגבולות האסטיטיקה האמנותית בלבד. גרוטאות הברזל גם הן נושאות עמן מטען רגשי משמעותי ביותר: החלודה שמזכירה כלי מלחמה נטושים בשדה קרב והמכוניות השרופות בשער הגיא וכך אנו מובלים לכיוונים אחרים מאלה שהועידה "האדישות האסטיטית" שהכתיבה לדושאן את ההתייחסות האמנותית. גם "גז-גז-גז" שאצלו הוא הגז המאיר, עובד פה על מערכת אסוציאציות שונה לחלוטין וטעונה מאוד. "דו-שלט" יוצר מחווה לדושאן ולאמנים שהושפעו ממנו, כאשר מצד אחד של השלט רשום "מים וגז" ומצד שני "רחוב אגריפס" (על פי אריה ארוך, שהושפע רבות מממציא הרדי-מייד").

ישראלה הרגיל הולכת אם כך, בעקבות דושאן אך יוצאת לדרך חדשה משלה, דרך אישית וייחודית. למרות העובדה שפסליה עשויים גרוטאות וחפצים "לא יפים", ישנים וחבוטים, היא מצליחה ליצור אמירה פואטית ויופיו מיוחד, תוך כדי קיום דו-שיח מתמשך ומגוון עם האב הרוחני – מרסל דושאן.

מ"ד 42x25x55 CM

MY TOOL BOX ארגז הכלים שלי
IRON, WRITING, OBJECTS ברזל, כיתוב, אובייקטים